मेध्यः काण्वः।इन्द्रः। प्रगाथः (विषमा बृहती समा सतोबृहती)।

उपमं त्वा मघोनां ज्येष्ठं च वृषभाणाम्।
पूर्भित्तमं मघवन्निन्द्र गोविदमीशानं राय ईमहे॥ ८.०५३.०१

वृषभाणाम्- वर्षकाणाम्। ज्येष्ठम्- पूर्व्यम्। मघोनाम्- सम्पद्वताम्। उपमम्- उपमानम्। त्वा- त्वाम्। पूर्भित्तमम्- अतिशयेन बन्धनाशकम्। मघवन्- सम्पद्वन्। इन्द्र- परमेश्वर। गोविदम्- चिद्रश्मिज्ञम्। ईशानम्- ईश्वरम्। रायः- सम्पदः। ईमहे- याचामहे ॥१॥

य आयुं कुत्समतिथिग्वमर्दयो वावृधानो दिवेदिवे।
तं त्वा वयं हर्यश्वं शतक्रतुं वाजयन्तो हवामहे॥ ८.०५३.०२

यः। आयुम्- मनुष्यम्। कुत्सम्- कर्मशीलम्। अतिथिग्वम्- अतिथिपूजकम्। दिवेदिवे- प्रतिदिनम्। वावृधानः- वर्धमानः। अर्दयः- तपसा अतापयः। तम्। त्वा- त्वाम्। वयम्। हर्यश्वम्- प्राणाश्वसम्पन्नम्। शतक्रतुम्- अनन्तप्रज्ञम्। वाजयन्तः- बलकामाः। हवामहे- आह्वयामः ॥२॥

आ नो विश्वेषां रसं मध्वः सिञ्चन्त्वद्रयः।
ये परावति सुन्विरे जनेष्वा ये अर्वावतीन्दवः॥ ८.०५३.०३

अद्रयः- स्थैर्यप्रतीका ग्रावाणः। विश्वेषाम्- सर्वेषाम्। नः- अस्माकम्। मध्वो रसम्। आ सिञ्चन्तु। ये। इन्दवः- रसाः। परावति- दूरे। अर्वावति- अन्तिके। जनेषु- विक्षु। आ सुन्विरे- निष्पन्नाः। ते मादयन्तु ॥३॥

विश्वा द्वेषांसि जहि चाव चा कृधि विश्वे सन्वन्त्वा वसु।
शीष्टेषु चित्ते मदिरासो अंशवो यत्रा सोमस्य तृम्पसि॥ ८.०५३.०४

Dr. Rangaji
WEBOLIM

विश्वा- सर्वाणि । द्वेषांसि- द्वेषभावनानि । जहि- नाशय । च । अव- रक्ष । च । कृधि- कुरु । विश्वे- सर्वे देवाः । वसु- सम्पदम् । सन्वन्तु- यच्छन्तु । यत्र । सोमस्य- रसेन । तृम्पसि- तृप्यसि । तेषु । शीष्टेषु- शिष्टेषु । ये । अंशवः- रसाः । ते । मदिरासः- तोषका भवन्तु ॥४ ॥

इन्द्र नेदीय एदिहि मितमेधाभिरूतिभिः।
आ शंतम शंतमाभिरभिष्टिभिरा स्वापे स्वापिभिः॥ ८.०५३.०५

मितमेधाभिः- अस्मदभिमुखमेधायुक्ताभिः। ऊतिभिः- रक्षाभिः। नेदीय- अन्तिकतम। इन्द्र। एदिहि- आगच्छ। शन्तमाभिः- शान्तिकरिणीभिः। अभिष्टिभिः- सदेषणाभिः। स्वापिभिः- सुखेन प्राप्याभिः। शन्तम- अतिशयेन शान्तिकर। स्वापे- सुखेन प्राप्य। आ - आगच्छ ॥५ ॥

आजितुरं सत्पतिं विश्वचर्षणिं कृधि प्रजास्वाभगम्।
प्र सू तिरा शचीभिर्ये त उक्थिनः क्रतुं पुनत आनुषक्॥ ८.०५३.०६

आजितुरम्- युद्धेषु त्वरमाणम्। सत्पतिम्- सतां पालकम्। विश्वचर्षणिम्- सर्वद्रष्टारम्। प्रजासु- विक्षु। आभगम्- आभिमुख्येन भजनीयम्। कृधि- कुरु। शचीभिः- प्रज्ञाभिः। ये। उक्थिनः- मन्त्रविदः। क्रतुम्- प्रज्ञाम्। आनुषक्- आनुपूर्व्यम्। पुनते- पावयन्ति। ते- तान्। सु- सुष्ठु। प्र- प्रकर्षेण। तिर- वर्धय ॥६ ॥

यस्ते साधिष्ठोऽवसे ते स्याम भरेषु ते।
वयं होत्राभिरुत देवहूतिभिः ससवांसो मनामहे॥ ८.०५३.०७

यः- ये। ते- तव। अवसे- तृप्त्यै। साधिष्ठः- अतिशयेन साधकाः। ते। ते- तव। भरेषु- निर्वाहेषु। स्याम- भवेम। वयम्। होत्राभिः- वाग्भिः। उत- अपि च। देवहूतिभिः- देवाह्वानैः। ससवांसः- हव्यादियुक्ताः। मनामहे- त्वां मननं कुर्मः ॥७ ॥

अहं हि ते हरिवो ब्रह्म वाजयुराजिं यामि सदोतिभिः।
त्वामिदेव तममे समश्वयुर्गव्युरग्रे मथीनाम्॥ ८.०५३.०८

Dr. Rangani
WEBOLIM

हरिवः- वज्रिन्। ते- तव। ब्रह्म- मन्त्रं धारयन्। अहम्। हि- खलु। सदा- सततम्। ऊतिभिः- रक्षाभिः। आजिम्- युद्धम्। यामि- गच्छामि। तम् त्वामेव। अमे- बले। अश्वयुः- तुरगकामः प्राणकामः। गव्युः- धेनुकामश्चिद्रश्मिकामः। मथीनाम्- मथनकारिणाम्। अग्रे। सम्- सङ्गतो भवामि ॥८॥

Dr. Ranganji

WEBOLIM